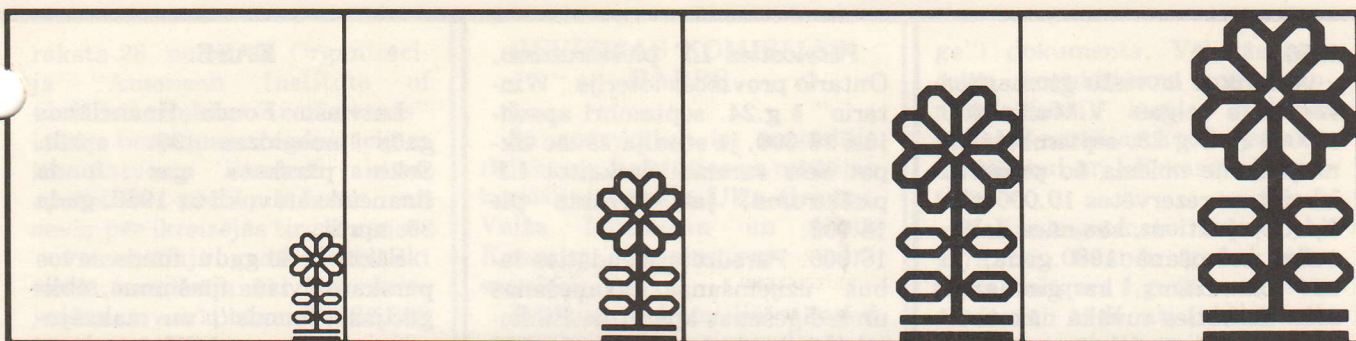

1980. gada oktobrī num. 29 Latviešu fonda apkārtraksts

LF PIEŠĶĪRUMI

1980. gada balsošanas par piešķirumiem rezultātus paziņoja NNN, š.g. 27. un 28. septembrī. Balsošanā piedalījās 217 LF dalībnieki. Piešķirumus saņēma:

1. A. Lejiņa (ALA's Izglītības birojs) vasaras vidusskolām Kursai un Beverīnai, \$9000 gadā uz trīs gadiem (505 punkti/ 88 balsotāji).
2. A. Olte (apgāds "Ceļinieks") — tekstu salikšanas mašīnas iegādei, \$10,000 (491/87).
- 3./4. A. Ziedare — skolotāju sagatavošanas kursiem Austrālijā, \$1,500 (333/95).
- 3./4. V. Šimanis — grāmata angļiski par Latviju un latviešiem, \$6000 (333/85).
5. V. Bērziņš — tautas dziesmu ierakstei magnetiskā lentā, \$4000 (325/89).
6. Ilga Grava — valodas un skolotāju semināram "Piebalga", \$5000 gadā uz trīs gadiem (296/86).
7. B. Vitoliņa (apgāds "Atvase") — rakstāmmašīnu galviņām ar latviskiem burtiem, \$1100 (271/79) no pieprasītajiem \$1250.

Tātad LF dalībnieki pagājušā darbības gadā piešķīra \$36,600 izmaksām šīnī un \$14,000 gadā izmaksām sekojošos divos dar-

Darbība

bības gados. Bez tam, padome kopš 1979. gada NNN ir piešķirusi \$6800 sēklas naudas. Pagājušā, LF darbības desmitajā gadā tātad kopsummā piešķirti \$71,400. Ņemot vērā, ka \$28,000 izmaksājami no nākošo gadu peļņas, piešķirto rekordsummā LF pārspēs tikai pēc vairākiem gadiem.

Kopsumma sēklas naudai, dalībnieku piešķirumu izmaksām šīnī darbības gadā un \$2000 maksājumam A. Pūliņas projektam (tautas tērpu brunču paraugi, dalībnieku piecgadīgs piešķirums 1978. gadā) ir \$45,400. Šo summu padome paredzējusi segt šādi: peļņa — \$34,000, atsauktiem projektiem (Amerikas latviešu ģimnazija un Latviešu pareizrakstības vārdnīca) rezervētās summas — \$11,300, daļēja aizdevuma atmaksa no ansambļa "Akacis" — \$100, kopā 45,400.

***

Aizejošā LF padome 27. sept. sēdē piešķīra sēklas naudu:

- 1) Minsteres latviešu bērnu dārzam "Kas dārzā" (pieprasa Zuze Sila) — \$400; latvisku nodarbību materiāliem.
- 2) Trimdas periodikas indekam (pieprasa Juris Sils, Minsterē) — \$1000; pārbaudīt A. Stāka kladēs ierakstīto indeku; noskaidrot tā papildināšanas un publicēšanas iespējas.

JAUNĀ PADOME UN REVĪZIJAS KOMISIJA

Padomē ievēlēja līdzšinējo locekli Juri Petričeku (186 balsis) un trīs jaunus locekļus — Ģirtu Kaugaru (181), Gunti Šiliņu (118) un Ervinu Pilmani (116), kas atvietos savu laiku nokalpojušos Stanislavu Dulevski un Ausekli Zaķi, kā arī Voldemāru Gulēnu, kurš atteicās pēc divu no trim gadiem nokalpošanas. Jaunā padome konstruējās (sk. 7. lp.) savā pirmajā sēdē.

Revīzijas komisijā (sk. 7. lp.) ievēlēja līdzšinējos locekļus Lauri Kalniņu (201), Valdi Muižnieku (198), Uldi Gravu (195) un Juri Valaini (188). No jauna ievēlēja Juri Čālti (192) aizejošā Ģirta Kaugara vietā.

PIEŠĶĪRUMI — NEPABEIGTI PROJEKTI

Šis raksts ir papildinājums apkārtraksta 27. numurā publicētajam pārskatam. Papildinājums ziņo par no š.g. februāra līdz septembrim veikto.

1973

A Grammar of Modern Latvian. T. Fennels un H. Gelsens. 1000 PI (nav izmaksāts)

PBLA, kas kārtos saistības ar grāmatas izdevēju, pieprasījusi piešķiruma izmaksu.

1976

Amerikas latviešu ģimnazijas skolotāju algas V.Muižnieks. 10.000 P. Š.g.28. septembrī jaunā padome nolēma šo projektu izbeigt un rezervētos 10.000 piešķirt projektiem, kas nāca dalībnieku balsošanā 1980.gadā, jo nav paredzams, ka ģimnazija sāks darboties tuvākā nākotnē.

Populārzinātniskas grāmatas bērniem. B.Vitolīna (apgāds "Atvase"). 5800 PI (izmaksāts)

No piecām sākotnēji paredzētām grāmatām iznākušas četras.

1977

Latviešu literatūra rietumu pasaulē. V.Nollendorfs. 2000 PM (nav izmaksāts).

Gada beigās presē literātus aicinās pieprasīt aptaujas par biografiskiem un bibliografiskiem datiem. Darbā palīdz Aija Kuple.

Andreja Jurjāna Latvju tautas mūzika. Roberts Zuika. 3500 PM (izmaksāts 1140.49).

L.Apkalns tekstu tulko vācu valodā.

1978

Klausies un lasi. Pasaku grāmatas un skaņu plates komplekts. Uldis Streips. 5000 AI (izmaksāts).

Plate ir gatava. Visā drīzumā būs gatava grāmata. Pašlaik abām top vāku zīmējumi.

Longina Apkalna grāmatas "Lettische Musik" tulkojums. Andrejs Jansons.

1600 PI (izmaksāts).

Biruta Sūrmane pārtulkojusi 340 no 375 lapaspusēm.

1979

"Kā un kāpēc" brīnumgrāmatu serija bērniem. Andrejs Olte. 1000 PI (nav izmaksāts).

Izdevniecībai samaksāts 200 honorārs par angļu valodas izdevumu. Gaidu iespēšanas darbu aprēķinus no izdevniecībām pirmajai grāmatīnai par dinozauriem.

Latviešu videoleņu studija un bibliotēka. Jānis Valdmanis. 10.000 P (Kan.) (izmaksāts).

Pateicoties LF piešķirumam, Ontario provinces loterija "Wintario" š.g.24. septembrī apsolījusi 26.000, ja studija savāc tikpat lielu summu. Ieskaitot LF piešķirumu, jau savākts pie 18.000.

18.000. Paredzēts iegādāties labus uzņemšanas/ieskaņošanas un rediģēšanas aparātus. Bibliotēkā ir videolentes apm. 130 stundu ilgām pārraidēm.

Latvju Enciklopēdijas papildinājumu sējums. ALA Latviešu Institūts. (LF piešķirumi arī 1975.-7. gados.)

3000 PM (izmaksāts). Manuskripts pabeigts un nodots J.Riekstiņam.

Latviešu tautas piedzīvojumi mutvārdu dokumentācijā. Sandra Lazdiņa. 4500 P (izmaksāts 3800).

Lentēs ieskaņotas 60 personu atmiņas un pārdomas. Vēl paredz intervēt vismaz 20. Publiēs interviju kopsavilkumu.

Tautas tērpu brunču paraugi. Aina Pūliņa. (LF piešķirums 1978.g. 10.000 piecos gados.) 2500. (1980. gadam, izmaksāts).

Gatavi 13 audumu paraugi. Nofotografēti tautas tērpu eksponāti Garežera un Čikagas latviešu mūzejos. Salīdzinātas krāsas "Novada tērpu" Kanadas izdevumā ar oriģinālo izdevumu. Iegādāti gandrīz visi materiāli. Iecerēti 125 tērpu paraugi.

3xN 81 GAREZERĀ?

Nedēļas Nogales Nākotnei 1981. gadā rīkotāja, Padomes locekle Dagnija Staško ziņo, ka, sekojot šī gada pilnsapulces un padomes vēlmēm, NNN paredzams rīkot 3x3 ietvaros 1981. gada 22./23. augustā Garežerā. 3x3 ir ALA's nedēļu ilga ārpusskolas izglītības nometne visām paaudzēm, it īpaši ģimenēm, kuru vadīs Līga Ruperte.

KASE

Latviešu Fonda finansiālais gads nobeidzas 30. aprīlī. Seko pārskats par fonda finansiālo stāvokli uz 1980. gada 30. aprīli.

Sākot ar šo gadu, fonds savos pārskatos visus īpašumus, obligācijas ("bonds") un maksājumus izsaka ASV valūtā. Kanadas un Austrālijas summas pārvērš ASV dolaros pēc valūtas kursa finansiālā gada noslēguma dienā. Fonda pārskatos agrāk, kad ASV un Kanadas dolaru vērtības daudz neatšķīrās, abiem dolariem bija pieņemta vienāda vērtība. Fondam ir proporcionāli vairāk ieguldījumu Kanadā, nekā tas ir saņēmis aizdevumos Kanadā, un pašlaik Kanadas dolaram ir mazāka vērtība nekā ASV dolaram. Tāpēc jaunais aprēķināšanas veids dod mazākas kopējas summas nekā agrākais.

Fonda aktīvs ("assets"), rēķinot vērtspapīru pirkšanas cenas, 1980. gada 30. aprīlī bija \$407,333. No šīs naudas \$297,735 bija dalībnieku aizdevumi un \$66,580 bija dalībnieku ziedojumi savam kontam. (Šie ziedojumi, kā paredzēts fonda statūtos, ir daļa no fonda neaizskaramā kapitāla; citi ziedojumi ir izlietojami pēc fonda padomes ieskatiem). Bez tam \$33,810 bija izmaksājamo piešķirumu rezervē. Šī ir nauda, ko fonds ir piešķīris dažādiem projektiem, bet kas vēl nav izmaksāta. \$9,208 ir fonda vispārējā rezerve, ko fonds var izlietot piešķirumiem un darbībai; tur ieskaitīti ziedojumi, kas ir izlietojami pēc ziedotāja norādījuma speciāliem mērķiem.

Balstoties uz ieguldījumu tirgus vērtību, fonda aktīvs 1980. g. 30. aprīlī bija \$347,000. Starpību starp iepirkuma cenu un tirgus vērtību galvenokārt radīja Kanadas obligācijās ieguldīto līdzekļu vērtības nokrišanās par nepilniem \$50,000 procentu likmju celšanās dēļ (sk. rakstu par fonda ieguldījumiem apkārt-

raksta 28. numurā). Organizācija "American Institute of Certified Public Accountants" ieteic bezpeļņas organizācijām kā Latviešu Fondam aktīvu aprēķināt pēc pirkšanas un nevis pēc ikreizējās tirgus cenas.

Financiālajā gadā dalībnieki fondā iemaksāja \$11,912 ziedojumos savam kontam un \$22,800 jaunajos aizdevumos. Trīs dalībniekiem atmaksāja viņu aizdotos \$2,683. Savam kontam nenozīmētie ziedojumi, gada maksas un iestāšanās nauda deva \$8,650. Fonda peļņa uz ieguldījumiem (banku kontiem, akcijām, obligācijām un vienu hipotēku ("mortgage"), bija \$39,680.

Fonda izdevumi par darbību bija \$3,327. Galvenie posteņi bija iespēšana un pavairošana (\$932), padomes sēdes (\$793), reklāma (\$520) un pasts (\$475). Šajos izdevumos nav ieskaitīti padomes, finanču komisijas un revīzijas komisijas locekļu, kā arī apkārtrakstu darbinieku ziedojumi sakarā ar savu darbu fondā. Šo ziedojumu kopsumma ir ap divi tūkstoši dolaru. Pie izdevumiem jāpieskaita arī \$3,392 zaudējums sakarā ar valūtas kursa maiņām, galvenokārt Kanadas dolara vērtības samazināšanos no 87 uz 84 ASV centiem gada laikā.

Un beidzot pats svarīgākais skaitlis — pagājušajā financiālajā gadā fonds piešķīra \$33,637 jauniem pieprasījumiem.

Andris Padegs
Kasieris

JĀPIETEIC PROJEKTI

... līdz 1981. gada 15. janvārim Ritai Gālei Uiibo (sk. adresi un telefonu 7. lp.), ja vēlas, lai pieteikumu nodotu dalībniekiem balsošanā 1981. gada rudenī. Tā lēma LF jaunā padome. Ritai Gālei Uiibo jāpieprasa pieteikumu veidlapas un tuvāka informācija. Padome atgādina, ka projektus var pieteikt jebkurā gada laikā, ne tikai katra gada janvārī.

REVĪZIJAS KOMISIJAS DARBS

Šo pārskatu ir sastādījis redaktors, balstoties uz revīzijas komisijas locekļu Ulža Gravas, Valža Muižnieka un Ģirta Kaugara ziņojumiem pilnsapulcei:

Revīzijas komisija šogad uzņēmās veikt četrus pienākumus, sadalot darbu savu locekļu starpā.

1. Dalībnieku iemaksu revīziju izdarīja Valdis Muižnieks, piesūtot katram dalībniekam pārskatu par viņa LF kases grāmatās atzīmēto iemaksu stāvokli. Valdis Muižnieks ziņo:

"Atsaukušies, atsūtot lappas, 340 LF dalībnieki.

Iemaksas saskan (atzīmēts "pareizi") 321 gadījumā.

Zīmītes pienākušas bez atzīmēm, bet ar parakstu 3 gadījumos.

16 gadījumos zīmītes satur ziņas, kas prasa dažu faktu noskaidrošanu vai kontu vēlreizēju pārbaudi. Šo zīmīšu kopijas nodotas LF dalībnieku pārziņei, lai pārbaudītu grāmatas un sazinātos ar šiem dalībniekiem. Zīmīšu oriģināli paliks pie revīzijas komisijas līdz laikam, kamēr tā saņems ziņas no LF dalībnieku pārziņes par sazināšanos ar šiem dalībniekiem, eventuālo pārpratumu novēršanu, citu faktoru noskaidrošanu un vajadzīgiem labojumiem. Pēc šo ziņu saņemšanas revīzijas komisija atkal sazināsies ar minētajiem dalībniekiem un rezultātus ziņos padomei.

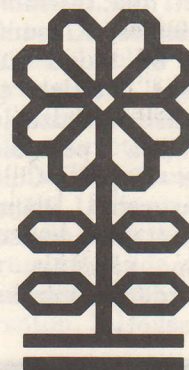
Kopā ar zīmītēm piesūtītas iemaksas vai ziedojumi LF par \$1020.00."

2. Banku noguldījumu un vērtspapīru revīziju izdarīja Ģirts Kaugars, pieprasot apstiprinājumus no attiecīgām iestādēm. "First Marathon Securities Limited" ir rakstiski apstiprinājusi, ka pie tās atrodas visi LF sarakstā minētie LF piederošie vērtspapīri. Pārbaudīts arī hipotēkas ("mortga-

ge") dokuments. Vēl jāsaņem četrus noguldījumu kontu apstiprinājumi, kurus nodosim nākošai revīzijas komisijai salīdzināšanai ar LF kases grāmatām.

3. Kases grāmatu revīziju par 1979./80. finanču gadu veica Ģirts Kaugars š.g. 26. augustā. Atzinumi: a) Konti (aizdevumi, ziedojumi, piešķirumi, procenti, dividendes) vesti ASV, Kanadas un Austrālijas dolaros. Gada pārskats, kur visi konti izteikti ASV dolaros, dod pārskatu par LF finansiālo stāvokli. Pārskatā parādās ieraksti, kas rāda ASV dolara kursa svārstību rezultātus. b) Attaisnojošu dokumentu izlase salīdzināta ar ierakstiem kases grāmatās. Dokumenti un ieraksti ir teicamā kārtībā. c) Administratīvie izdevumi no LF fondiem ir bijuši zemi (\$3300), jo liela izdevumu daļa ir ziedota. Par ziedojumiem jāpateicas padomes locekļiem. Revīzijas komisija ieteic arī padomes locekļu un citu darbinieku ziedotos izdevumus ievest kases grāmatās. d) LF padome konstatējusi, ka š.g. 30. aprīlī vēl izmaksājamie piešķirumi bija \$35,030. Kases grāmatās piešķirumiem rezervēti \$36,430. Iesakam 1980./81. gadā revīzijas komisijai izvest piešķirumu kontu revīziju.

4. Revīzijas komisijas locekļi Lauris Kalniņš un Juris Valainis ar palīgiem saskaitīja padomes locekļu vēlēšanās nodotās balsis un projektiem nodotos punktus dalībnieku balsošanā par piešķirumiem.

NNN 80 TORONTO

Nedēļas Nogales Nākotnei pirmo sarīkojumu, Dzeja ar tēju — dalībnieku saviesīgo vakaru pie zāļu tējām un cepumiem ar LF literātu priekšnesumiem — 26. septembrī, pl. 20.30 atklāja dzejniece Rita Gāle Uibo. Mainīdama nosaukumā izteikto vakara norises kārtību, viņa vispirms — laikam, kopības, vienības un klausītāju uztveres spēju nostiprināšanai — deva “vārdu” tējai, cepumiem un saviesīgumam.

40 minūtes vēlāk LF padomes priekšsēdis, Dr. V. Gulēns, Isā, galvenokārt praktiskiem norādījumiem papildītā uzrunā atgādināja, ka šogad paiet 10 gadi, kopš darbojas LF, ka viena no nopietnākajām tā pārvaldes rūpēm tagad ir, kā celt atbalstāmo projektu kvalitāti, un — iepazīstināja klātesošos ar tālākās programmas vadītāju, “vienu no pirmajām 3. klases dzejniecēm”, Ritu Gāli, ar to dodams netiešu mājienu visiem literātiem: uzmanieties un turieties, arī jūs vērtē!...

Lai attaptos un dotu laiku attapties no šī pārsteidzošā, ar humoru (bez sētas mieta) dotā mājienu — Rita Gāle tad pieteica koklētājus: Dainu un Jāni Gulbjus. Negatīva vērtējuma nebaidīdamies, tie drošsirdīgi atskaņoja 3 tautas dziesmu melodijas.

Ingrīdas Viksnas dzejoļu virsraksti bija: Gaisma, Mēs visi nākam mājās, Klusums, Uguns un jūra un Laivu laudis. Isti “vīksnīks”, tiklab tematiski, kā izteiksmes līdzekļu izvēles ziņā, šķita pēdējais. Irma Irmelna Liepsala-Čulīte lasīja tēlojumu prozā Dienas vidus. Koncentrētajam kapsētas, ezera, veļu, vadātāja un ganu meitas izdarību aprakstam bija viegli sekot.

Tavs zirgs ir balts krēsls — bija Jura Zommera veltījums savam gadu vecajam dēlam. Pārējie viņa nolasītie dzejoļi: \$36.75, Es nemanīju viņu pienākam un Atjaunošanās, gan, varbūt, neizklausījās kā “no tā paša cikla”, bet raksturoja Zommeru kā dzejnieku, kas meklē tiklab tematus, kā līdzekļus to izteiksmē. Māras Gulēnas dzejoļi Nagu laka nolasīja Dagnija Staško — žēl, ka ne vairāk. Pate autore, aizņemta Varoņdarbu ģenerālmēģinājumā, nebija varējusi ierasties. Indra Gubiņa lasīja Gotlandes dziesmu dienu inspirētus dzejoļus: par jaunu māti Abrenes tautas tērpā ar tāpat tērptiem 2 bērniem, katru savā jostas galā — un dažus citus. Gubiņa prot — saskatīt, jūsmot un skumt un likt — saskatīt, jūsmot un skumt...

Beigu daļā Ingrīda Viksna nolasīja un notēloja 2 “vieglprātīgus” dzejoļus: Negausīgā dzīrotāja dziesma un Vakara jampadracis; Juris Zommers — dzejoļi Mānīgs šķitums; un pati Rita Gāle — “uz publikas pieprasījumu” — dzejoļi Koncerts Doma baznīcā.

Osvalds Liepa.

***

Aizejošā padome uz savu pēdējo sēdi sanāca agrā sestdienas rītā, 27. sept., ap Latviešu Centra varenos sēžu galdus. Piešķirta sēklas naudu diviem pieprasījumiem (sk. 1. lp.) un divus citus atstāja nākošajai padomei. Sagatavojās pilnsapulcei, kas...

***

... sākās ap plkst. 10 Centra otrā stāva zālē, piedaloties 39 dalībniekiem, kas, ieskaitot mandātus, varēja balsot 112 LF dalībnieku vārdā. Pilnsapulci vadīja LF priekšsēdis Volde-mārs Gulēns.

Svarīgākais notikums pilnsapulcē bija balsošanas rezultātu paziņošana (sk. 1. un 5. lp.). Sekoja septiņu klātesošo padomes locekļu (nebija ieradusies Valdis Bašēns un Jānis Krēsliņš, sen.) un revīzijas komisijas locekļu Ģirta Kaugara un Valža Muižnieka ziņojumi (sk. 1., 3. un 5. lp.) un ierosinājumi.

Pēc kopīgi paēstām, Latviešu centra dāmu sagādātām garšīgām pusdienām pilnsapulce turpinājās un beidzās ar pārrunām par līdzšinējo un turpmāko darbību. Pārrunu rezultātā dalībnieki nobalsoja (48 par, 38 pret, 2 atturas) par H. Vilka iesniegto rezolūciju: pilnsapulcei padomei uzdod a) vest sarunas ar visām lielākām latviešu kreditsabiedrībām un b) pārvest līdzekļus uz šīm kreditsabiedrībām tādos apmēros, kas palielinātu LF ienākumus.

***

Pilnsapulcei seko ļoti ierosinošs Sandras Lazdiņas priekšlasiējums “Pieredze un tālākie nodomi mutvārdu dokumentācijas vākšanā un apstrādāšanā”. Paliek atmiņā atskaņotie Sandras vecāsmātes, Elzas Ķezberes un Gunāra Meierovica stāstījumi par 1940. gada 14. jūniju. Par saviem tālākiem nodomiem Sandra stāsta:

“Intervējot vecākās paaudzes latviešus, man kristālskaidri kļuvuši daži šī gadsimta mūsu tautas vēstures aspekti. Tādēļ vēlos veicināt citu jauniešu iesaistīšanos šajā projektā.

Lai palīdzētu citiem jauniešiem uzsākt intervēšanu, pašlaik sastādu mutvārdu vēstures rokas grāmatu un plānoju Iskursus.

Būtu vēlams dibināt mutvārdu vēstures biroju, kas koordinētu intervētāju tīkla darbību un sastādītu kartotēku. Kartotēkā varētu norādīt kurš, kuru, kad ir intervējis un kur atrodams skaņu lentes ar attiecīgo interviju.”

Kamēr blakus telpās runā, ēd, dzer, dejo "Varoņdarbu" izrādes dalībnieki un skatītāji, uz pirmo sēdi sestdienas vakarā sanāk jaunā padome, lai konstruētos, pārrunātu turpmāko darbību un lai lemtu cik dolaru var piešķirt (sk. 1. lp.) projektiem, par kuriem nobalsojuši dalībnieki. Rezultātā piešķirumus nesaņēma:

8. G. Reinfelda-Michele — programmēts latviešu valodas mācības kurss vidusskolas 1. un 2. klasei (253 punkti/79 balsotāji).

9. L. Korsts Streipa — grāmata lasīt iesācējiem "Kas tas?" (245/94)

10. A. Geriņa — ceļojošais režisors (214/61)

11. A. Tīdemanis (Garezers) — rotkaļu darbnīcas iekārta (205/59).

12. A. Jansons — orķestra balsu izrakstīšana (193/45).

13. J. Gorsvāns — "Latviešu trimdas rakstnieki 1948-80" (184/52).

14. M. Rāčenis — bērnu lugas "Mulķītis un princese", "Kēniņa brīnumzāles" (122/57).

15. A. Ozoliņš — 1981. g. vasaras kursi Eiropā (104/49).

16. A. Graudiņa Zadiņš — Latviešu muzejs Vašingtonā (64/21).

17. E. Krūmiņš (mākslinieku vienība "Latvis") — "Latvis 25 gadi". (39/15).

***

NNN pēdējo sarīkojumu, svētdienas rītā, ievada Valža Muižnieka referāts par izglītības lomu to kultūras un sabiedriskā darbinieku aizvietošanā, kas nākošos 10 gados izbeigs aktīvi darboties. Seko "Iepazīšanās ar dažiem kultūras celmlaužiem". Ar celmlaužiem Daci Aperāni, Andreju Jansonu, Solveigu Miežiti, Baņutu Rubesu un Jāni Valdmani iepazīstina un viņus par iecerēto un paveikto iztaujā Voldemārs Gulēns.

Par latviskās identitātes veidošanas mūsu jaunatnē

stāsta šīs problēmas pētniece un risinātāja Solveiga Miežite. Tikai kultūras un dažu zinātņu darbiniekiem ir iespējas saistīt latvietību ar savu darbu. Kas notiks ar mūsu ļoti ideālistiskām jaunām latvietēm, kuras neatradīs vīrus latviešus? Intīmu attiecību izveidošanos starp latviešu zēnu un meiteni nereti traucē idealizētie stereotipi — baltā un neaizskaramā tautu meita vai "mačo" zēns, arī negatīvais stereotips — zēns uzdzīvotājs.

Baņuta Rubesa un Dace Aperāne stāsta: "Jauniem profesionāliem latviešu māksliniekiem un literātiem, it sevišķi tiem, kuriem savas karjeras vēl jāiesāk mītnes zemes vidē, ir nepieciešams finansiāls atbalsts, lai viņi varētu veidot labus darbus latviešu vidē. Viņi bieži nevar atļauties ziedot pietiekami daudz laika latviešiem, kaut arī to ļoti gribētu, jo vispirms jānopelna dzīves iztika. Varoņdarbu uzvedums izraisīja daudz jaunas idejas, piesaistīja jaunus spēkus, deva impulsu nākošai dziesmu spēlei. Viena iespēja būtu pabalsts, lai varētu vienu mēnesi strādāt kopā tikai pie dziesmu spēles, jo liela problēma ir tā, ka esam izkaisīti. Varoņdarbinieki strādā ar milzīgu pašatdevi, dedzīgi iesaistas citos latviešu pasākumos un ir gatavi strādāt tālāk nākotnē."

Baņutu un Daci atbalsta un papildina Andrejs Jansons: "Mūrniekam vienmēr samaksā, bet māksliniekam prasa ziedot."

Latviešu videolenšu studijas un bibliotēkas vadītājs Jānis Valdmanis uzsver videolenšu nozīmi bērnu audzināšanā, dārgu izrāžu iemūžināšanā un apgādē maziem latviešu centriem, rāda piemērus: nolasītu un ilustrētu pasaku, televīzijas programmu, Mārietas dziesmas uzvedumu, Varoņdarbu mēģinājumu.

Dalībnieki

Kopš 27. apkārtraksta iznākšanas š.g. martā līdz NNN Latviešu Fondā iestājušies 15 jauni dalībnieki:

- 803 Streips, Kārlis
Chicago, IL
- 804 Ābele, Kārlis
Austrālija
- 805* Krūmiņš, Milda un
Guidotti, Baiba
Trenton, NJ
- 806 Latviešu Preses Biedrības
Austrālijas kopa
- 807 Grīnbergs, Kārlis un Astra
Chestnut Hill, MA
- 808 Mežaraups, Imants A. (jr.)
Broomall, PA
- 809 Ūdris, Silvija
Concord, MA
- 810 Nūdžersijas latv.
kreditsabiedrība
- 811 Silīņš, Māris un Māra
Ossining, NY
- 812 Tums, Edvīns un Zaiga
Laurel, MD
- 813 Trapāns, Arvīds un Ida
Portland, OR
- 814 Orle, Juris un Silvija
Portland, OR
- 815 Bokums, Jolanta
Portland, OR
- 816* Auzers, Valentīns un Anna
Staten Island, NY
- 817 Latv. jaunatnes dziesmu
svētku padome

Kopš 27. apkārtraksta iznākšanas LF tūkstošnieku skaits līdz NNN palielinājies par 15 kontiem:

- T266 Geriņš, Jānis un
Aleksandra
Grand Rapids, MI
- T267 Reiniks, Zenta
Cleveland, OH
- T268 DV apv. Linkolnā
- T269 Ritmane, Lolita
Portland, OR
- T270 8. Rietumkrasta latv.
dziesmu svētku rīcības
komiteja Sanfrancisko
- T271 Matīss, Uldis un Ināra
Toronto, Ont.
- T272 Krūmiņš, Milda un
Guidotti, Baiba
Trenton, NJ

T273 Latviešu Sabiedriskais
Centrs Indianapolisē
T274 Komsārs, Jānis
Auckland, Jaunzēlandē
T275 Gobinš, Ojārs un Maija
Munster, Vācijā
T276 Kutcers, Oļģerts
Boston, MA
T277 Petričeks, Jānis un Ruta
Syracuse, NY
T278 Seisums, Roberts
Santa Rosa, CA
T279 Kukainis, Vilmārs un
Dzintra
Northfield, OH
T280 Auzers, Valentīns un Anna
Staten Island, NY

Nākotne

KĀDUS PROJEKTUS VAJADZĒTU ATBALSTĪT LATVIEŠU FONDAM?

Uz LF apkārtraksta 28. numurā publicēto aptauju par atbalstāmiem projektiem ir rakstiski atbildējuši 9 dalībnieki. Toronto NNN atbildžu zīmes izpildīja vēl 5 dalībnieki.

Sekojošam atbildžu kopsavilkumam esmu izlietojis punktu sistēmu: atbilde A — LF noteikti jāatbalsta projektu — 3 punkti; B — LF jāatbalsta, ja apmierināti visi ar A atzīmētie projekti — 2 punkti; C — LF varētu atbalstīt un varētu arī neatbalstīt — 1 punkts; D — LF nav jāatbalsta — 0 punkti.

Projekti skolotāju
sagatavošanai:

1. Skolotāju sagatavošanas kursi un institūts; skolotāju apstiprināšanas komisija (mazliet sīkākus projektu aprakstus sk. apkārtraksta 28. numurā) — atbildēs iegūtie punkti ir caurmērā 2.5; 1 devis atbildi N — nezinu, vēlētos apkārtrakstā redzēt sīkāku šī projekta un tā lietderības aprakstu.

2. Stipendijas skolotāju sagatavošanas kursu dalībniekiem — caurmērā 2.3 punkti; 0 N atbildes.

3. Stipendijas paidagogijas studentiem mītnes zemju universitātēs — 1.1; 1 N.

4. Apzināt kvalificētus skolotājus — 1.4; 0 N.

5. Skolotāju konferences — 1.6; 0 N.

6. Algot pilna laika profesionālus skolotājus — 2.1; 3 N.

Projekti latviešu valodā un literatūrā:

7. Vasaras vidusskola latviski maz- vai nerunājošiem — 1.9; 2

8. Latviešu valodas mācība latviski nepratējiem — 1.6; 1 N.

9. Latviski-angliskas un angliiski-latviskas vārduīcas — 2.3; 1 N.

10. Valodas laboratoriju mācības viela — 2.0; 2 N.

11. Latviešu valodas mācības grāmatīņas — 1.9; 3 N.

12. Latviešu literatūras izlase vidusskolniekiem — 2.8; 1 N.

PADOME MEKLĒ (?) PROJEKTUS

Piecos gados kopš aktīvi darbojos LF — padomē un rediģējot apkārtrakstu — vairākkārt esmu dzirdējis padomes locekļus izsakam un atbalstam domas, ka padomei jā rūpējas, lai fonda piešķirtā nauda tiktu izlietota iespējami lietderīgi un mērķtiecīgi kultūras un izglītības darba atbalstam; ka tādēļ padomei nopietnāk jādoma par vajadzībām un prioritātēm kultūras un izglītības darbā; ka jāveicina jaunu, vajadzībām un prioritātēm atbilstošu projektu rašanās un pieteikšana fondam. Pretējus uzskatus neatceros dzirdējis.

Vajadzību un prioritāšu skaidrošanai padome ir rīkojusi publiskas pārrunas tiklab NNN ietvaros, kā arī padomes sēžu nedēļas nogalēs un vietās. Arī iepriekšējā padome sarīkoja pārrunas Ņujorkā pagājušā gada decembrī un nupat — Toronto NNN (sk. 4. lp). Padome ir principā atbalstījusi rakstus apkārtrakstā par kultūras un izglītības darba vajadzībām un prioritātēm. Rezultātā ir radušās idejas jauniem projektiem, kas apmierinātu mūsu kultūras un izglītības vajadzības. Vienu no interesantākajiem, manuprāt, minēja Jānis Krēslīšs, Sen. 1979. gada pārrunās Ņujorkā: latviešu valodas skaidrojošā vārduīca skolu un ģimeņu vajadzībām. (Citur piemērus var atrast nesenos apkārtraksta numuros.)

Arī LF dalībnieki minētajās pārrunās ir parādījuši zināmu interesi par fonda piešķirtās naudas izlietošanu. Pilnsapulce 1978. gada NNN Garezerā pat pieņēma šādas rezolūcijas: "...ieteic dibināt komisiju, kuras uzdevums būtu meklēt un rosināt augstvērtīgu projektu rašanos" un "... (1) ar fonda līdzekļiem jāatbalsta nedaudzi lieli, vairākgadīgi projekti ar paliekošu nozīmi latviešu kultūrai; (2) sēklas nauda galvenokārt jāizlieto lielo projektu izpildīšanai un uzsākšanai." (Varbūt jāņem vērā: šo rezolūciju iesniedzējs biju es.)

Ko vajadzību un prioritāšu jautājumā dārtjusi padome savās sēdēs un starpsēžu darbā? Pāršķirstot sēžu protokolus un pārbaudot savas atmiņas atklāju, ka vienreiz — 1978. gada februārī — padome vairākas stundas runājusi par šo jautājumu (sk. atreferējumu apkārtraksta 25. numurā). Iepriekšējā padome, līdzīgi citām padomēm, pāris reizes, uz īsu brīdi ir pieskārusies sēklas naudas piešķiršanas principiem. Vai padome nospriedusi, kas ir mūsu lielākās vajadzības? Nē. Vai padome ir lēmusi kādas ir tās prioritātes? Nē. Vai tā ir lēmusi izdot kaut vienu sēklas naudas dolaru vajadzību un prioritāšu noskaidrošanai? Nē.

Kāpēc šāda pasivitāte? Nedomāju, ka iemesls ir darba spēka trūkums. Blakus ļoti nodarbinātiem administratīvajam darba darītājiem padomē vienmēr ir bijuši daži, kuri LF darbā ieliek maz laika. Katrā ziņā iemesls ir laika trūkums, kas

rodas atstājot vajadzību un prioritāšu jautājumu kā pēdējo sēdes punktu un pārāk daudz sēžu laika veltot tehniskiem LF darba aspektiem, kuru kārtošanai nebūtu jānodarbina visa padome. Man liekas, ka būtiskākais iemesls ir nevēlēšanās "iekost šajā ļoti cietā riekstā" vai apmierināšanās ar nekontroversiāliem, kaut arī viduvējiem, LF darba rezultātiem.

Un žel, ka tā tas ir bijis. Padomāsim kādi varētu būt rezultāti, ja LF sevi neatļautu reiz gadā sadalīt piecos līdz desmit savstarpīgi neatkarīgos fondīnos: katra piešķiruma saņēmējam savs fonds. Ja, piemēram, padome LF dalībniekiem dotu balsošanā priekšlikumu nākamajos desmit gados 90% piešķirumu veltīt latviskās izglītības atbalstīšanai (šādu koncentrēšanos daudz piekopj lielie ASV fondi); ja padome vienotos par latviskās izglītības vājākajiem punktiem vai lielākajām finansiālajām vajadzībām — ģimenēs vai sabiedrībā, vasaras vai ziemas skolās, Minsteres ģimnazijā vai dažādažos kursos, starp jauniem vai veciem, mācības līdzekļu vai skolotāju sagatavošanā, vai arī modernās sazināšanās tehnoloģijas ieviešanā mūsu izglītības pasākumos — un ja padome un LF dalībnieki gādātu, lai šīs vajadzības apmierina, vai tad LF nebūtu palielinājis latvisku izglītību ieguvušo skaitu un uzlabojis šīs izglītības kvalitāti efektīgāk kā līdz šim?

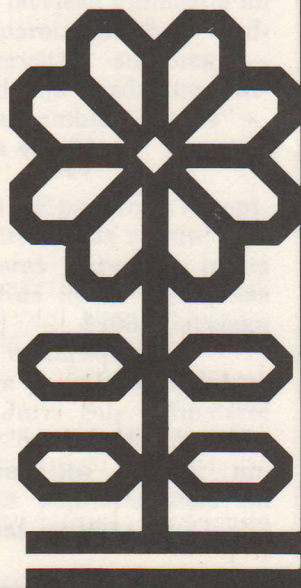
Ko atbildēs jaunā padome?
Ko teiks LF dalībnieki?

Uldis Bluķis.

REVĪZIJAS KOMISIJA

Uldis Grava
122 Highwood Ave.
Leon, NJ 07605
Tel.: 201-947-1296
Lauris Kalniņš
224 Tee Lane
Bloomington, IL 60108
Tel.: 312-894-3476
Juris Čāltis
8 Rolland Rd.
Toronto, Ont. M4G 1V5
Tel.: 416-482-5743
Valdis Muižnieks
2318 Gull Rd.
Kalamazoo, MI 49001
Tel.: mājā: 616-345-4211
birojā: 616-343-2667
Juris Valainis
3609 Dora St.
Franklin Park, IL 60131
Tel.: 312-678-6705

Padome

Andris Padegs
Priekšsēdis
Merry Hill Rd.
Poughkeepsie, NY 12603
Tel.: 914-462-3317
Valdis Bašēns
Dalībnieku pārzinis
304 Doren Terr.
Vineland, NJ 08360
Tel.: 609-691-7087
Rita Gāle Uibo
Vicepriekšsēde/
Projektu pieteikumu pārzine
22 Springbrook Rd.
Livingston, NJ 07039
Tel.: 201-994-2289
Ģirts Kaugars
Reklāmas pārzinis
5209 Douglas Ave.
Kalamazoo, MI 49007
Tel.: 616-381-3798
Jānis Krēsliņš, Sen.
Piešķirumu pārzinis,
3413 Giles Pl.
Bronx, NY 10463
Tel.: 212-548-0755
Juris Petričeks
Priekšsēža vietnieks/Kasieris
350 Olive St.
Menlo Park, CA 94025
Tel.: 415-323-2838
Ervin Pilmanis
Sekretārs
91 High Street
Butler, NJ 07405
Tel.: 201-838-2240
Dagnija Staško
Vicepriekšsēde
Box 153, St. Andrews, N.B.
Canada E0G 2X0
Tel.: 506-529-3822

Apkārtrakstu

salicis un ziedojs LF —

laikraksts "Laiks"

iespiests palīdzējis, izsūtījis —

Stanislavs Dulevskis

iekārtojis un viņēties zīmējis —

Uģis Nīgals

redīģējis —

Uldis Bluķis

Chemistry Dept.,

Brooklyn College

Brooklyn, NY 11210

Tel.: 212-859-1336